

נוסח הסליחה מאתר "דעת"¹

א פתיחה מיוסדה ע"פ א"ב

אֵיךְ נִפְתַּח פֶּה לְפָנֶיךָ יְיָ-מְתוּחִים. בְּאֵלֵינוּ פָּנִים
נִשְׁפּוֹךְ שִׁיחִים: גַּעֲלֵנוּ נְתִיבוֹתֶיךָ הַיְשָׁרִים וְהַנְּכוּחִים.
דְּבַקְנוּ בְּתוֹעֵבוֹת וּבְמַעֲשֵׂים זְנוּחִים: הִלַּכְנוּ אַחֲרֵי
מִשְׁאוֹת שָׂוָא וּמְדוּחִים. וְהִקְשִׁינוּ עוֹרְךָ וְהַעֲנֵנוּ מִצָּחִים:
וְעַמְּתָ בְּשִׁלְנוּ בֵּית מִשְׁפָּנוֹת מִבְּטָחִים. חָרַב וּפֶסַח רִיחַ
נִיחוּחִים. טוֹרְדוּ וּמְלַטְרוּ בְּהַנִּים מְשׁוּחִים. יוֹדְעֵי עֵקֶד
עוֹלוֹת וְתִבְחִים: כַּמָּה יִסְרָתְנוּ עַל יְדֵי צִירִים וּשְׂלוּחִים.
לֹא הִקְשַׁבְנוּ לַמּוֹרִים וְלִשְׁמוֹעַ לְמוֹכִיחִים: מָאֵז וְעַד עֲתָה
אָנוּ נִדְחִים. נִהְרָנוּ וְנִשְׁחָטִים וְנִטְבָּחִים: שׁוֹרְדֵנוּ
מִתֵּי מַעַשׂ בֵּין קוֹצִים כְּסוּחִים. עֵינֵינוּ כְּלוֹת לְמִצָּא
רְוָחִים: פּוֹרְכֵי עֲמֻךְ אֲשֶׁר לִבְל שׁוֹחֲחִים. צִפּוֹר
וְעָרַב לָמָּה מִצְלִיחִים: קָמִים לְמוֹלֵךְ נְאֻצוֹת שׁוֹחֲחִים.
רְעוּצִים וְרַצוּצִים כַּמָּה אַתֶּם בּוֹמְחִים: *Reader* שׁוֹכֵן עַד וְקָדוֹשׁ
צִפּוֹה בְּעֵלְבוֹן אָנוּחִים. תְּמוֹכִים עֲלֶיךָ וְלֹךְ מִתְאַחִים:
בְּנוֹרָאוֹת יְמִינֶךָ נִשְׁעֵ לְנִצָּחִים. כִּי עַל-רַחֲמֶיךָ הִרְבִּים
אָנוּ כְּטוּחִים:

הפיוט פותח בתהייה איך נעזו לבקש מחילה מה', אחרי שבשל עוונותינו חרב בית המקדש, אך בהמשך מתחזק ומבקש בשל הצרות הרבות הבאות עלינו בגלותינו, ובגלל דבקותינו בה'. המזמור מתאפיין מבחינה לשונית בחריזה כלשון רבים, גם כאשר נוצא בגלל זה אילוץ לשוני (שיחים, מצחים, ניחווחים, רווחים, אנווחים).

פירושי מילים

דר מתוחים – גר בשמים

נשפוך שיחים – נתפלל – לשפוך שיש

מעשים זנוחים – מעשים רעים שיש לזנוח

משאות שווא ומדוחים – תענתועי הדמיון והיצר - איכה ב - נביאיך חזו לך שווא ותפל ולא גלו על עונך להשיב שבויתך ויחזו לך משאות שווא ומדוחים:

העזנו מצחים – מלשון עז פנים, עז מצח – חצוף

בשלנו - בגללינו

בית משכנות מבטחים – בית המקדש (משכנות לאביר יעקב)

חרב ופס – התייבש ופסק ריח הניחווח של הקרבנות

יודעי ערך עולות זבחים – הכהנים היודעים לערוך את הקרבנות על המזבח

שורדנו – נשארנו

בין קוצים כסוחים - ישעיהו לג (יב) והיו עמים משרפות שיד קוצים כסוחים באש יצתו

רד"ק - כמו קוצים כסוחים שיצתו וידלקו באש:

עינינו כלות – מבקשות ורוצות

למצוא רווחים – רווחה, רווח והצלה (כל הפיוט חורז בלשון רבים)

פורכי עמד – שוברים, מפוררים (מלשון פריך)

אשר לבל שוחחים – משתחוים לפני אליל הבל – האליל של בבל: ירמיהו נא ופקדתי על בל בבבל והצאתי את בלעז מפיו ולא ינהרו אליו עוד גוים גם חומת בבל נפלה:

צפר וערב – בוקר וערב (מארמית, כמו צפרא טבא) מדוע עובדי האלילים מצליחים תמיד

נאצות שוחחים – אומרים קללות וגידופים. שוחחים (שין שמאלית) מלשון שיחה

רעוצים – מנוצחים (ימינך ה' תרעץ אויב)

רצוצים – שבורים

עלבון אנוחים – המצב הגרוע של הנאנחים

ולך מתאחים – מתחברים לקב"ה

בנוראות ימינך – גבורת ידך: תהלים פרק מה (ד) חגור חרבך על ירך גבור הודך והדרך: (ה) והדרך צלח רכב על דבר אמת וענוה צדק ותורך נוראות ימינך:

רד"ק: וכשתהיה מרכבתך באמת ובענוה, ימינך תורה לך נפלאות ונוראות שתעשה באויבך.

לנצחים - לנצח

¹ <http://www.daat.ac.il/daat/vl/tohen.asp?id=160>